

augmentats de determinades taxes ja existents, com el dret de bolla. En el parlament de 1497 el Rei, invocant el perill turc, vol convertir els impostos municipals en impostos destinats a la defensa de l'illa: troba una gran resistència per part de la noblesa. El Rei es nega a concedir noves gràcies a canvi de donatius allegant que això només es pot fer a les Corts Generals. El nomenament de Giovanni Berini com a virrei assenyala la importància donada per Ferran II a l'illa de Sardenya. Durant el domini català, l'illa no és una colònia, però acaba essent-ho més tard a causa de la mala conducta dels virreis. Catalunya donà a Sardenya la unitat i la independència, perquè quan hi arribaren els catalans era dividida en quatre regions i sotmesa a Pisa. Remarca la gran autonomia que tenia l'illa durant el domini català, i en cita diversos exemples.

Intervenen els Srs. DURAN i CAÑAMERAS (un parlament era una reunió per a un afer concret i sense la presència del rei: el Parlament de Casp n'és un exemple), J. RUBIÓ i BALAGUER i el PRESIDENT. — R. ALBERT i LLAURÓ, Secretari.

9 desembre 1953: Llengua i Literatura. — Presideix el Sr. R. ARAMON i SERRA.

La Srta. ROSALIA GUILLEUMAS presenta la seva comunicació sobre *Les relacions de Ramon Llull i Verdaguer*.¹ A la primera part de la seva comunicació, la Srta. Guilleumas estudia el coneixement que Verdaguer tenia de l'obra de Llull. El seu iniciador fou Marià Aguiló, bibliotecari de la Biblioteca Provincial de Barcelona, on Verdaguer féu la seva primera còpia del *Libre d'Amic e Amat* l'any 1876. D'aquesta còpia provenen les primeres influències de Llull en l'obra verdagueriana, concretament en els *Idyllis*. El contacte amb els primers lullistes mallorquins i amb Mn. Jaume Collell i els viatges a Mallorca dels anys 1883 i 1887 augmenten l'interès de Verdaguer per Llull. Mentre s'està al santuari de la Gleba fa la còpia més extensa del *Libre d'Amic e Amat* i fa el seu darrer viatge a Mallorca, invitat per l'arxiduc Lluís Salvador. Allí decideix la realització d'una sèrie de glosses del *Libre d'Amic e Amat*, que seran publicades després de la seva mort, les quals són l'obra més lulliana del poeta. Després la Srta. Guilleumas estudia les obres de Verdaguer que tenen més influència de Llull: els *Idyllis*, el *Roser de tot l'any*, les *Flors del Calvari* i especialment les *Perles del Libre d'Amic e Amat*. Estudia primerament els manuscrits de les diverses còpies del *Libre* i d'algunes poesies de Llull, així com els manuscrits de les seves composicions d'influència lulliana, els quals es troben a la Biblioteca de Catalunya, a l'Arxiu Històric de la Ciutat i en arxius particulars. Des del punt de vista de la crítica literària posa en evidència la diversitat d'estil d'ambdós autors. Verdaguer fa, però, un ús abundant dels recursos estilístics de Llull adaptant-los a la seva època i a la seva psicologia. Comprèn i assimila el Llull místic franciscà i el poeta que es manifesta en les metàfores acolorides i brillants, i no pas el filòsof. Afirmar, per últim, que Verdaguer fou un dels capdavanters a fer conèixer i valorar la figura de Llull.

Intervenen el PRESIDENT (fa al·lusió al Premi Montoliu que la Srta. Guilleumas ha obtingut amb el seu treball) i els Srs. P. BOHIGAS, J. CARRERAS i ARTAU (sugereix que es podria completar l'estudi de la Srta. Guilleumas fent un paral·lel psicològic entre Verdaguer i Llull), O. CARDONA (remarca l'escassetat de lèxic lullian en Verdaguer: Verdaguer ha dut R. Llull al seu llenguatge popular), i la COMUNICANT (la psicologia de Verdaguer és encara obscura, i un paral·lel psicològic amb Llull és difícil; l'arcaisme del llenguatge lullian impedia que Verdaguer l'adoptés). — A. M. BADIA i MARGARIT, Secretari.

21 desembre 1953: Història. — Presideix el Sr. FERRAN SOLDEVILA.

El Sr. JORDI NADAL exposa la seva *Contribució a l'estudi de la població catalana*

¹. Aquesta comunicació és un resum del llibre *Ramon Llull en l'obra de Jacint Verdaguer*, aparegut formant el volum II de la "Biblioteca Verdagueriana" (Barcelona 1953).